

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116215177
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2116215177.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Eva Behranová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková v právnej veci žalobcov: 1. Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO 00 175 480, so sídlom Ludvika van Beethovenova 26, Trnava, 2. E. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 3. C. Y., nar. XX.XX.XXXX bytom P. XX, P., 4. C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 5. C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 6. W. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 7. R. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 8. I. P., nar. XX.XX.XXXX bytom P. XX, P., 9. P. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 10. R. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 11. I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 12. I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 13. I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 14. X. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 15. E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 16. S. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 17. P. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 18. I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 19. I. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 20. Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 21. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 22. Mgr. K. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 23. G. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 24. C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 25. I. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 26. R. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 27. C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 28. C. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., 29. X. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, P., žalobcovia v 1. až 29. rade zastúpení splnomocnencom: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s.r.o., IČO 36 662 291, so sídlom Mliekarenská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, proti žalovanej: Prima banka Slovensko, a.s., IČO 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, zastúpená splnomocnencom: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., IČO 36 853 186, Štefánikova 8, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 11C/51/2017-502 zo dňa 3.9.2020 vo výrokoch II., III., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III. p o t v r d z u j e.

II. Žalovaná má nárok voči žalobcom na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom označeným v záhlaví výrokom I. konanie v časti o zaplatenie sumy 747,27 eura zastavil, výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrokom III. rozhodol, že žalovaná má voči žalobcom v 1.-29. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozsudok označený v záhlaví súd prvej inštancie v napadnutých výrokoch odôvodnil právne aplikáciou ust. § 488, § 489 Občianskeho zákonníka, § 497, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 2 písm. a), § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 24a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52

ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 53 ods. 4 písm. i), ods. 5, ods. 12 Občianskeho zákonníka, § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.3.2010, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 85 ods. 1 veta prvá zákona č. 182/1993 Z. z. bytov v znení účinnom do 31.10.2018, § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. bytov v znení účinnom od 1.11.2018, § 8b ods. 3 zákona č. 182/1993 Z. z. bytov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2, § 257 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná - banka ako veriteľ (pod obchodným menom Dexia banka Slovensko a.s.) a vlastníci bytov v bytovom dome na ul. P. XX v P. v zastúpení správcom ako zákonným zástupcom ako dlžníci uzavreli dňa 23.5.2008 Zmluvu o termínovanom úvere č. 06/034/08, v znení Dodatku č. 1 zo dňa 15.7.2008. Zo Zmluvy o termínovanom úvere č. 06/034/08 zo dňa 23.05.2008 vyplýva, že klient - vlastníci bytov v bytovom dome na ul. P. XX v P. zastúpení Bytovým družstvom so sídlom v Trnave (zastúpené Ing. V. M., prokuristom) a žalovaná ako banka (ešte ako Dexia banka Slovensko a.s.) uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej sa žalovaná zaviazala poskytnúť klientovi úver vo výške 3.765.861 Sk za účelom zateplenia, rekonštrukcie výfahu bytového domu. Úročenie úveru bolo dojednané v bode 2.2.4. zmluvy, keď celková revizibilná úroková sadzba je hodnota 6 mesačného BRIBOR plus úrokové rozpätie 0,9% p.a.. V bode 5.5. zmluvy je obsiahnuté dojednanie o tom, že banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi klientovi. Z Dodatku č. 1 k Zmluve o termínovanom úvere č. 06/034/08 zo dňa 15.7.2008 vyplýva, že sa ním navýšila výška pôvodného úveru o 218.614,-Sk a zvýšila sa výška splátky. Z listu Dexia banka Slovensko a.s. zo dňa 8.6.2011 adresovaného správcovi vyplýva, že ním banka oznamuje správcovi, že na základe predchádzajúcich spoločných rokovaní k problematike zvýšenia úrokového rozpätia podľa bodu 5.5. úverovej zmluvy č. 06/034/08 sa dňom 1.7.2011 mení úrokové rozpätie predmetného úveru na 2,50 % p.a., s tým, že celková úroková sadzba bude predstavovať hodnotu 6 mesačného EURIBORU + 2,50 % p.a.. Vlastníci bytov uzatvorili s bytovým družstvom v zmysle § 8a zákona o vlastníctve bytov zmluvu o výkone správy, predmetom ktorej je obstarávanie služieb a tovaru, ktorými správca zabezpečuje pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome činnosti uvedené v zákone o vlastníctve bytov. Uzatvorením úverovej zmluvy týkajúcej sa bytového domu preto práva a povinnosti z právneho úkonu vznikli priamo vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. V konaní sa žalobcovia domáhali vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaná zvýšila od 1.7.2011 úrokové rozpätie z 0,90% p.a. na 2,50% p.a., a to podľa žalobcov na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Suma bezdôvodného obohatenia mala predstavovať spolu sumu 10.228,18 eur, z toho suma 7.222,87 eur ako bezdôvodné obohatenie za obdobie od 20.7.2011 do 30.6.2016, suma 1.919,39 eur ako bezdôvodné obohatenie za obdobie od 1.7.2016 do 22.6.2018 a suma 1.085,92 eur ako bezdôvodné obohatenie za obdobie od 1.7.2018 do 31.1.2020.

4. Vecne argumentoval súd prvej inštancie v napadnutom výroku II. o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti tým, že právny vzťah založený zmluvou o úvere je tak právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštancie považoval znenie bodu 5.5. zmluvy za určité a zrozumiteľné, teda v tomto smere za platne dojednané (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a contrario). Zo znenia bodu 5.5. zmluvy za použitia interpretačných pravidiel v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že žalovaná je oprávnená jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta, pričom zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta. Uvedené znenie ustanovenia zmluvy je tak s poukazom na jeho formuláciu zrozumiteľné a určité. Pojem „miera rizika klienta“ sa pritom nepoužíva len v uvedenom bode 5.5., ale aj v bode 5.7. zmluvy, ktorý rieši možnosť prehodnotenia miery rizika na žiadosť klienta. Z výsluchu svedkov Ing. M. a Ing. T. vyplynulo, že za účelom uzatvorenia zmluvy o úvere prebehol vždy riadny kontraktačný proces, pripomienkovanie zmluvy sa zo strany správcu udialo za pomoci právnik, pričom po kontraktačnom procese nezostalo žiadne ustanovenie zmluvy neurčité. Žalobcovia v konaní svoj nárok odôvodnili tým, že žalovaná získala bezdôvodné obohatenie plnením na základe

neplatného ustanovenia bodu 5.5. zmluvy, ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to s poukazom na stanovisko Národnej banky Slovenska zo dňa 28.04.2016 a rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 zo dňa 10.2.2016. Pokiaľ ide o stanovisko Národnej banky Slovenska, súd prvej inštancie mal za to, že sa Národná banka Slovenska v stanovisku žiadnym spôsobom nevyjadruje k citovanému bodu 5.5. zmluvy, ale iba k bodu 12.1.1.1. zmluvy, na základe ktorého ustanovenia však k zvýšeniu úrokového rozpätia v tu prejednávanej veci neprišlo. Pokiaľ ide o rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/13/2018 zo dňa 18.4.2018 a sp. zn. 11Co/471/2015 zo dňa 28.6.2016 sú na prejednávanú vec neaplikovateľné, keďže vychádzajú z iných skutkových okolností. Ak by bola v spotrebiteľskej zmluve obsiahnutá taká podmienka, ktorá by svojim charakterom spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ale bola individuálne dojednaná, nepôjde o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z vykonaného dokazovania navrhnutého žalovanou, a to z výsluchu svedka Ing. V. M., mal súd prvej inštancie za preukázané, že uzatváranie zmlúv so žalovanou prebiehalo takým spôsobom, že pred uzavretím úverových zmlúv sa uskutočnilo rokovanie, správcovi bol predložený návrh zmluvy na pripomienkovanie, ktorý svedok ukázal právnikovi, nejaké pripomienky, ktoré mali k zmluve, boli akceptované, väčšinou nie. Obdobne vypovedal aj svedok Ing. G. T., ktorý uviedol, že vždy boli rokovania s predstaviteľmi správcu, kde boli vysvetlené všetky zmeny, pred podpisom bola zmluva čítaná. Znenie každej úverovej zmluvy bolo predmetom dojednávania banky a správcu, pričom správca mal pri kontraktačnom procese aj pomoc práva znalejšej osoby. V prípade zmluvy o úvere nešlo o formulárovú zmluvu, do ktorej dlžník nemá možnosť zasiahnuť, ale správca (ktorý je odborne spôsobilou osobou) mal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy, a to aj za pomoci právnikovi. Rozhodujúce je, že kontraktačný proces prebehol medzi žalovanou ako bankou a správcu, ktorý bol odborne spôsobilou osobou, a ktorý mal možnosť do znenia zmluvy zasiahnuť. Spotrebiteľia mali prostredníctvom správcu možnosť zmluvné podmienky si dohodnúť, zmluvné podmienky tak boli individuálne dojednané, a preto žiadnu z nich (a teda ani bod 5.5. zmluvy) nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. O neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde ani vtedy, ak ide o cenu plnenia, pričom v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia. Ustanovenie bodu 5.5. zmluvy umožňuje zmenu úrokovej sadzby aj v prospech spotrebiteľa (keďže banka má možnosť meniť, a teda aj znížiť, nielen zvýšiť, úrokovú sadzbu), a preto tu chýba značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Bolo preukázané, že správca vedel o aplikácii bodu 5.5. zmluvy od začiatku jeho použitia a voči tomuto postupu po rokovaní so žalovanou už nenamietal, hoci mal viacero možností v spolupráci s vlastníkami bytov riešiť situáciu inak. Čo sa týka oznámenia zvýšenia úrokového rozpätia, s poukazom na znenie bodu 5.5. zmluvy, ani prípadné neoznámenie zvýšenia by nebolo dôvodom neúčinnosti alebo neplatnosti zvýšenia, keď takýto právny záver žalobcov z ničoho nevyplýva. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že správca bol pred doručením listu o zmene úrokového rozpätia informovaný na osobnom rokovaní a následne bol doručovaný list, a teda k oznámeniu zvýšenia úrokového rozpätia došlo aj ústne. Dôvodom zmeny úrokového rozpätia bol podľa svedka Ing. T. zhoršený rating klienta, čo bolo dané tým, že stúpla nezamestnanosť, vlastníkov bytov nad 55 rokov bolo nad 50%, čím sa zvýšilo riziko nesplácania úveru. Uvedené je v súlade so skutočnosťou, že je všeobecne známe, že v druhej polovici roka 2011 sa prehĺbila tzv. dlhová kríza v eurozóne a došlo k spomaleniu resp. k poklesu ekonomického rastu a nešlo o obdobie hospodárskeho rastu ako sa mylne domnievajú žalobcovia. Zároveň je možné zvýšenie úrokového rozpätia považovať za adekvátne, a to vzhľadom na to, že ustanovenie bodu 12.1.1.1. (ktoré žalovaná neaplikovala) umožňuje za určitých podmienok zvýšenie úrokového rozpätia až do 6,85% p.a.. Keďže vzhľadom na vyššie uvedené nebolo možné považovať bod 5.5. zmluvy za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nebolo možné dospieť k záveru, že by žalovaná prijala bezdôvodné obohatenie na úkor vlastníkov bytov, pretože jej bolo plnené na základe uvedeného platného ustanovenia. Z uvedeného dôvodu súd žalobu vo výroku II. rozsudku zamietol. Pre splnenie aktívnej vecnej legitímácie je potrebné, aby ako žalobcovia vystupovali všetci aktuálni vlastníci bytov, keďže na týchto (v prípade prevodu alebo prechodu vlastníckeho práva k bytu) prešlo právo pôvodného vlastníka na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia, ktoré patrí do fondu prevádzky, údržby a opráv. Vlastníci bytov tak tvoria nútené spoločenstvo, pričom pre úspech v spore je potrebná účasť všetkých aktuálnych vlastníkov bytov. Keďže žalobcami neboli všetci vlastníci bytov v bytovom dome, hoci suma bezdôvodného obohatenia by v prípade úspechu v konaní patrila do fondu prevádzky, údržby a opráv, aj z tohto dôvodu bolo potrebné žalobu zamietnuť (§ 78 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Nakoľko súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná sa bezdôvodne neobohatila, bolo by nadbytočné podrobne sa zaoberať otázkou premlčania nároku a vznesenou námietkou premlčania, keďže žalobcom voči žalovanej žiadny nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nevznikol. Keďže dospel súd prvej inštancie k záveru, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku v bode 5.5. zmluvy nejde, nevyslovil jej neplatnosť.

5. Súd prvej inštancie priznal žalovanej voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keď žalobcovia procesne zavinili zastavenie konania v časti istiny 747,27 eura (zobrali v tejto časti žalobu bez zavinenia žalovanej späť) a vo zvyšnej časti bola žalovaná úspešná. Súd prvej inštancie po posúdení všetkých okolností konkrétnej veci dospel k záveru, že tu nie sú žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 Civilného sporového poriadku), pre ktoré by bolo potrebné žalovanej náhradu trov konania celkom alebo sčasti nepriznať.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III. podali odvolanie žalobcovia z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní uviedli, že súd prvej inštancie namiesto posudzovania neprijateľnosti zmluvnej podmienky, postupoval svojvoľne hodnotením určitosť a zrozumiteľnosť ustanovenia čl. 5.5 zmluvy, aj napriek tomu, že žalobca sa jej nedomáhal a ani protistrana zrozumiteľnosť a určitosť čl. 5.5 zmluvy nespochybňovala (nebola medzi stranami sporná), a to i napriek tomu, že súd prvej inštancie konštatoval, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah. Súd prvej inštancie v rámci predbežného prejednanía žaloby vyslovil právny názor, že posúdi žalobu s ohľadom jej neurčitosti a nezrozumiteľnosti podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a z toho dôvodu aj nariadil výsluch Ing. V. M., pričom z absolútne neplatného právneho úkonu právne následky nemôžu nastať. Súd prvej inštancie tak pristúpil k hre právneho zástupcu žalovaného. Súd prvej inštancie teda vykonával svojou činnosťou procesnú obranu žalovanej, ktorá viedla k porušeniu princípu „rovnosti zbraní“, nakoľko sa neplatnosti čl. 5.5 z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky ani nevenoval. Aj dokazovanie vykonanými výsluchmi trpí zásadnými vadami. Z výsluchov Ing. M. vyplýva, že vedomosť svedka o možnosti zvýšenia úrokového rozpätia bola až následná, po neúspešných rokovaní so žalovanou, teda v roku 2012, kedy boli žalovanou upozornení na existenciu čl. 5.5. Tvrdenie svedka Ing. T., že dôvodom prehodnotenia úrokového rozpätia bolo zvýšenie nezamestnanosti z 2 % na 14 % neobstojí, nakoľko v histórii SR nikdy nebola nezamestnanosť vo výške 2 %, v roku 2008 bola miera nezamestnanosti na úrovni 8,5 % a k zvýšeniu nezamestnanosti došlo v roku 2009 na úroveň 12,5 %, teda k rastu nezamestnanosti došlo 3 roky skôr, v rokoch 2011 bola nezamestnanosť konštantná, pričom v roku 2012 začala nezamestnanosť kontinuálne rapídne klesať. Zo samotných výsluchov je zrejmé, že prvé zmluvy sa uzatvárali v roku 2006, pričom táto zmluva sa dojednávala hlavne, čo sa týka podmienok poskytnutia a formálnych náležitostí, nakoľko sa jednalo vôbec o nový bankový produkt, pripomienky žalobcu boli akceptované v minimálnom rozsahu a dotýkali sa maličkosťí nie podstatných častí zmluvy. Následne sa zmluvy kvôli veľkému počtu čítali sporadicky a ak bolo podpísaných viac zmlúv v krátkom čase, tak sa im nevenovala žiadna pozornosť a automaticky sa podpisovali, pri podpise sa skontrolovali len základné parametre úveru. Aj vzhľadom na osobu Ing. M., ktorý pôsobil vo funkcií viac ako 25 rokov, nemožno predpokladať, že by zmluvy podrobne čítal, nakoľko si variantnosť zmlúv ani nevšimol. Dokonca svedok Ing. M. ani nevedel, že úrokové rozpätie bolo dojednané fixne a že zmluva obsahovala rozhodcovskú doložku. Zmluva preto nebola individuálne dojednaná vôbec, ak boli nejaké jednanie ohľadom zmluvy, tak len ohľadom prvej zmluvy v roku 2006 bez právneho odborného posúdenia. Dôvodom zvýšenia úrokového rozpätia neboli dôvody na strane žalobcu, ale na strane žalovaného. Neboli splnené zmluvné podmienky podľa čl. 5.5 zmluvy na zvýšenie úrokového rozpätia (ak by dojednanie bolo platné), pretože skutočné dôvody zvýšenia úrokového rozpätia a úmysel žalovaného podrobne vysvetlil Ing. T. na výsluchu. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že napriek jeho pochybnosti, súd prvej inštancie sa priklonil v celom rozsahu ku skutkovým tvrdeniam bývalého zamestnanca banky Ing. G. T. a napriek zásadným rozporom v skutkových tvrdeniach svedkov a listinných dôkazov, vyhodnotil dokazovanie v neprospech spotrebiteľov, hoci žalovaná mala postupovať so zvýšenou odbornou starostlivosťou a uskutočniť dokazovanie k procesnej obrane žalovanej sama. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj dlhoročný priateľský vzťah svedkov, je preukázané, že ich svedecké výpovede sú tendenčné, pričom je evidentná snaha svedkov „nepoškodiť sa navzájom“, pričom výpoveď Ing. T. ako bývalého zamestnanca žalovaného je v rozpore s listinnými dôkazmi a samotnými skutkovými tvrdeniami žalovanej. Podľa bodu 5.5 zmluvy je možné alternatívne meniť úrokovú sadzbu aj z dôvodu „zmeny ratingu Klienta stanoveného Bankou“, pričom na rozdiel od vyhláseného neplatného ustanovenia čl. 4.6 Zmluvy o poskytnutí úveru č. 99/128/05 z 10.5.2005 obsahuje ešte neurčitejšie a nezrozumiteľnejšie pojmy („v čase ich ostatného posúdenia“ alebo „s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami“). Zmluva neobsahuje definíciu pojmov „miera rizika klienta“ a ani „zmena ratingu klienta“. Článok 5.5 je ešte viac neurčitý, ako článok 4.6, nakoľko odkazuje na variantnosť dôvodov zmeny úrokovej sadzby, na neurčité časové ohraničenie („v čase ich ostatného posúdenia“) alebo na neurčité parametre, od ktorých sa odvíja zmena úrokovej sadzby („s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami“). Aj napriek tomu, že žalobcovia opakovane navrhovali, aby súd prvej inštancie vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v

čl. 5.5 zmluvy, súd prvej inštancie sa touto skutočnosťou vôbec nezaoberal, hoci je pre tento súdny spor podstatná. Podľa názoru žalovaných je právny úkon tak neurčitý a nezrozumiteľný, že sa nedá logicky zdôvodniť argumentácia súdu prvej inštancie o zrozumiteľnosti a určitosti čl. 5.5 zmluvy, ktorej laik, spotrebiteľ v žiadnom prípade rozumieť nemôže. Žalovaná nepreukázala individuálne dojednanie zmlúv a nepredložila žiadny dôkaz, že by „uzatváranie zmlúv so žalovanou prebiehalo takým spôsobom, že žalobcovi ako správca bol zaslaný návrh na pripomienkovanie.“ Banka nepredložila ani jednu mailovú správu alebo záznam z rokovania, že by vôbec kontraktálny proces prebiehal, dokonca v tomto smere žalovaná sa ani nevyjadřila, že by navrhovala dôkaz a tvrdila, že zmluva bola individuálne dojednaná. Túto skutočnosť popreli samotné protichodné vyjadrenia Ing. M. a Ing. T. uvedené v ich svedeckých výpovediach. Je jasné, že spotrebiteľia neboli oboznámení so znením zmluvy a ani neovplyvňovali jej obsah, ich vedomosť bola až následná, nakoľko na schôdzi vlastníkov odsúhlasili len základné parametre zmluvy, celý proces potom zastrešoval správca, pričom svedok Ing. M. potvrdil, že vlastníci mali možnosť sa oboznámiť s obsahom zmluvy až po jej podpise u správcu. Súd prvej inštancie skonštatoval, že sa nejedná o formulárovú zmluvu, pričom sám pojednával rovnakú zmluvu v rámci 4 súdnych konaní a má vedomosť o minimálne 50 prípadoch, v ktorých bolo znenie zmluvy totožné. Súd prvej inštancie sa nezaoberal ani vykonávaním dôkazov, neoboznámil sa s ich obsahom, pričom stanovisko NBS treba posudzovať a vziať do úvahy v celom jeho kontexte, pričom upozornil, že tieto stanoviská boli tri. Súd prvej inštancie kládol nekonanie žalovanej na zodpovednosť spotrebiteľov a priklonil sa pri nepreukázaní podstatných skutočností zo strany žalovanej v neprospech spotrebiteľov k tvrdeniam žalovanej. Súd prvej inštancie sa nezaoberal predmetom konania, porušoval v priebehu súdneho konania „princíp rovnosti zbraní“, nevykonával právne posúdenie veci vôbec a namiesto toho sa zaoberal výsluchmi, ktoré boli nadbytočné. Súd prvej inštancie sa nezaoberal rozsudkami najvyšších súdnych autorít, hoci obsahovali ucelený právny názor a zjavne sa odklonil od názoru Najvyššieho súdu SR ako aj Ústavného súdu SR a riešil určitosť a zrozumiteľnosť ustanovenia zmluvy len z toho dôvodu, aby následne mohla žalovaná vykonať dokazovanie Ing. M. a následne skonštatovať, že zmluva bola individuálne dojednaná. Sám sudca viedol procesnú obranu žalovanej a svojím procesným postupom spôsobil aj inú vadu. Súd prvej inštancie sa nevyssvetliteľne ponáhlal aj v prípade výsluchov Ing. M., ktorému mali byť položené otázky písomne. Súd prvej inštancie zároveň konal nárazovito, roky vôbec nekonal a potom vo vlnách, počas letných prázdnin, prípadne koronakrízy, nárazovito posielal hromadne podania s najkratšou možnou procesnou lehotou 15 dní, aby zahltil právneho zástupcu žalobcov, resp. aby žalobcovia nestihli zareagovať a splniť požiadavky súdu. Žalobcovia považujú za nesprávny aj záver súdu prvej inštancie, že vlastníci bytov tvoria nútené spoločenstvo. A aj z toho dôvodu je potrebné žalobu zamietnuť, keďže akákoľvek výplata bezdôvodného obohatenia z Fondu prevádzky, údržby a opráv je účelovo viazaná len v prospech Fondu prevádzky, údržby a opráv, nie je pre jednotlivých vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Nie je pravdivé tvrdenie súdu prvej inštancie, že súd koná s individuálnymi žalobcami, čo je tiež zjavne nesprávne. To, že sú v žalobe vymenovaní jednotliví žalobcovia, vyplýva s § 8b ods. 1 zákona o bytoch v znení účinnom do 31.10.2018, pretože správca konal „v mene vlastníkov“, teda uviedol v žalobe ich individualizované mená, nakoľko zákon o bytoch vyslovene určoval, akým spôsobom má správca konať pred súdom. Ak by si však individuálne vlastníci uplatňovali svoje práva, v plnej moci by vôbec nefiguroval správca a žalobu by si vlastníci vo svojom mene podali sami a tak aj udelili plnú moc. Súd prvej inštancie mal vyhodnotiť zmenu žaloby po novele zákona č. 283/2018 Z. z. a po vrátení spisu z Krajského súdu v Trnave tak, že mal návrhu na zmenu účastníkov vyhovieť, nakoľko svojou činnosťou zapríčinil stav konania, ktorý ho následne doviedol k presvedčeniu, že konanie je potrebné zastaviť. V opačnom prípade by bolo upreté právo vlastníkov domáhať sa súdnej ochrany. Žalobcovia sa nestotožňujú s argumentáciou a odôvodnením súdu prvej inštancie týkajúcej sa plynutia premlčacej doby a z toho vyplývajúci rozpor s dobrými mravmi.

Žalobcovia napádajú rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v časti, ktorou priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v plnom rozsahu. Žalobcovia v tejto súvislosti majú za to, že je v rozpore s princípom spravodlivosti, ak súd prvej inštancie zaviazal žalobcov uhradiť trovy konania vo výške 100% žalovanej, najmä z dôvodu, že koná vo vlastnom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov - spotrebiteľov a v danom súdom konaní háji ich práva v súlade s § 8a a nasl. s poukazom na § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov a je ich v zmysle zákona zákonným zástupcom. Žalobcovia majú za to, že z pozície zákonného zástupcu slabšej strany - spotrebiteľov, je rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku žalovanej týkajúcej sa náhrady trov konania v plnom rozsahu za nespravodlivé.

Žalobcovia navrhli, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že prizná žalobcom žalobou vznesený nárok, prípadne aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

7. K odvolaniu žalobcov sa vyjadriala žalovaná. Vo vyjadrení uviedla, že súd prvej inštancie neporušil rovnosť zbraní a spor rozhodol na základe riadne vykonaných dôkazov. Obom stranám dal rovnaký priestor na navrhovanie dôkazov, dôkazy zákonným spôsobom vykonal a vec rozhodol až po vykonaní všetkých navrhnutých dôkazov, na ktoré mohli žalobcovia adekvátne reagovať. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo prijaté výlučne na základe dôkazov navrhnutých stranami sporu. To, že z nich abstrahoval skutkový dej inak, ako ho prezentovali žalobcovia, nemožno považovať za procesnú vadu ani porušenie rovnosti zbraní. Žalovaná považuje odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie za adekvátne, súd prvej inštancie konzistentne a detailne posúdil všetky rozhodujúce skutočnosti. Ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že ustanovenie nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože bolo individuálne dojednané, nie je daný základ nároku. V tomto prípade nemohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenia žalovanej, ktorá postupovala v súlade so zmluvou. Následne súd nemusí posudzovať ďalšie námietky strán; vrátane námietky premlčania, ani to, či by malo byť bezdôvodné obohatenie úmyselné a mala by sa použiť 10-ročná premlčacia lehota. Potreba skúmania určitosti a zrozumiteľnosti čl. 5.5 zmluvy o úvere vyplynula z podaní a prednesov žalobcov, ktorí tvrdili, že ustanovenie je neurčité. V konkrétnom prípade tak súd prvej inštancie nemal dôvod sám nahrádzať vôľu strán výkladom a skúmaním, či je alebo nie je ustanovenie určité, keďže určitosť a zrozumiteľnosť ustanovení zmluvy v čase jej podpisu bola potvrdená samotnými zmluvnými stranami. Žalobcovia namietajú, že zmluva o terminovanom úvere nebola individuálne dojednaná, pretože do nej údajne nemali možnosť robiť zásadné úpravy, avšak skutočnosť, že správca mal zmluvu o úvere k dispozícii pred podpisom za účelom pripomienkovania, bola pritom riadne preukázaná svedeckými výpoveďami. V údajne totožných zneniach čl. 4.6 a čl. 5.5 úverových zmlúv, žalobcovia sami vyznačili rozdiely, z ktorých vyplýva, že nejde o rovnaké ustanovenia, je medzi nimi rozdiel napríklad aj v dôvode zmeny úrokovej sadzby. Súd prvej inštancie riadne preskúmal všetky predložené listiny a skutkové tvrdenia. Z podaného odvolania nie je žalovanej zrejmé, aké ďalšie prostriedky procesného útoku neboli uplatnené. Časť odvolania, v ktorej žalobcovia hodnotia osobu svedka Ing. M. a plnenie jeho povinností pri výkone jeho funkcie, neobsahuje žiadne návrhy na vykonanie dokazovania, ktorými by sa preukázala pravdivosť ich tvrdení. Preto pôsobí len ako účelová difamácia svedka, ktorý pravdivo opísal rozhodujúce skutočnosti v neprospech žalobcov. V spore sa celkom jednoznačne preukázalo, že čl. 5.5 zmluvy o terminovanom úvere nie je neprijateľnou podmienkou s poukazom na § 53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Bolo preukázané, že ustanovenie je individuálne dojednané a aj to, že k zvýšeniu úrokovej sadzby došlo z dôvodu zmeny ratingu klienta (ako to bolo medzi stranami dohodnuté). Žalovaná považuje za správne skutkové zistenia, aj právny záver týkajúci nedostatku aktívnej legitímácie žalobcov. Okrem námietok voči právnemu základu nároku sa žalobcovia domáhajú uplatnenia moderačného práva súdu ohľadom trov konania. Aj keď je žalovaná právnickou osobou, ktorá disponuje určitým počtom právnikov, má právo nechať sa zastúpiť advokátom. Návrh žalobcov na výnimočné uplatnenie § 257 Civilného sporového poriadku je vzhľadom na hromadné podanie veľkého počtu žalôb jedným subjektom nedôvodný.

8. K vyjadreniu žalovanej k odvolaniu sa vyjadrili žalobcovia. Vo vyjadrení uviedli, že súd prvej inštancie sám doplnením predbežného právneho posúdenia dal podnet na skúmanie určitosti a zrozumiteľnosti čl. 5.5 zmluvy. Vzhľadom na účelové výpovede svedkov Ing. T. a Ing. M., bolo na zvážení súdu prvej inštancie vyhodnotiť svedecké tvrdenia v ich celkovom kontexte a posúdiť dôveryhodnosť svedkov a ich tvrdení. Z výpovedí svedka Ing. M. vyplýva, že nevedel, že sa dá zmluva jednostranne zo strany banky zmeniť. Zo svedeckých výpovedí Ing. T. ďalej vyplynulo, že ju čítali pred podpisom, nie pripomienkovali, pričom zmluvy sa čítali zbežne, keď sa podpisovali opakovane. Akú verziu zmluvy o úvere mali žalobcovia k dispozícii, ktorú by pripomienkovali, žalovaná (banka) žiadnym spôsobom nepreukázala. Ak žalovaná, spoločnosť poskytujúca úvery so špecifickou odbornou starostlivosťou, nevie predložiť ani jeden relevantný dôkaz, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, je pravdepodobné, že neuniesla dôkazné bremeno a preto je jednoznačné, že podmienka nebola dohodnutá individuálne. Zároveň obdobné zmluvné podmienky boli použité aj v iných zmluvách o úvere, ktoré boli podrobené prieskumu zmluvných podmienok v iných súdnych konaniach v celej Slovenskej republike, čo žalobcovia preukazovali predložením množstva rozsudkov, v ktorých boli zmluvné podmienky zmlúv o úvere žalobcov vyhlásené za neprijateľné zmluvné podmienky. Súd prvej inštancie najmä nevyhodnotil vierohodnosť výpovedí svedkov, nakoľko výpovede resp. ich časti si logicky odporujú. Nie je pravdivé tvrdenie súdu prvej inštancie, že súd koná s individuálnymi žalobcami, čo je tiež zjavne nesprávne. Správca aktívne alebo pasívne vecne legitimovaný zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov na súde koná vo vlastnom mene, no na ich účet.

9. K vyjadreniu žalobcov k vyjadreniu žalovanej k odvolaniu sa vyjadrila žalovaná. Vo vyjadrení uviedla, že žalovaná smerovala svoju procesnú obranu k skutočnostiam, ktoré považoval za sporné súd prvej inštancie v predbežnom právnom posúdení a výsluchom svedkov následne preukázala, že ustanovenie bolo určité a individuálne dohodnuté, nemožno to považovať za vadu konania. K námietke žalobcov o nesprávnom vyhodnotení aktívnej legitímácie žalobcov žalovaná dopĺňa, že záver súdu prvej inštancie je v súlade s uznesením Ústavného súdu SR zo dňa 29.10.2019 sp. zn. I. ÚS 428/2019 aj s nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 20.2.2020 sp. zn. III. ÚS 302/2019. Námietku, že žalobcovia tvoria nerozlučné spoločenstvo produkovala žalovaná už v duplike a upozornila aj na potrebu dôsledných zmien v okruhu účastníkov procesného spoločenstva. Ak žalobcovia na tieto zmeny nereflektovali, vlastníkom bytov nebolo odňaté právo domáhať Civilného sporového poriadku.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenými subjektami - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), g), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

11. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami uplatneného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

12. Žalobcovia podali odvolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g), h) Civilného sporového poriadku.

13. Už právoplatným výrokom I. rozsudku (§ 367 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku) súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 747,27 eur zastavil. Predmetom odvolacieho prieskumu tak zostal napadnutý zamietajúci výrok II. a napadnutý výrok III. o nároku na náhradu trov konania. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcov je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, či zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a či súd prvej inštancie správne právne posúdil uplatnený nárok.

14. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalobcami v odvolaní namietaných skutočností je vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a

právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že sa žalobcovia s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňujú ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu vo zvyšku zamietol.

15. Podstatou odvolacej argumentácie žalobcov bolo, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, v dôsledku čoho vec nesprávne právne posúdil, keď žalobu zamietol.

16. Žalobcovia vo vzťahu k namietaným vadám v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie v odvolaní uvádzali, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania nesprávne konštatoval, že zmluva bola individuálne dojednaná, keď nesprávne vyhodnotil výsluchy svedkov Ing. M. a Ing. T..

17. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, na ktorého nesprávnosť je možné usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu prvej inštancie v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

18. Hodnotenie dôkazov v zmysle ustanovenia § 191 Civilného sporového poriadku je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

19. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov) by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku upraveného v ustanovení § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého má súd uviesť, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, aké prostriedky procesnej obrany použil, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané žalobcami v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

20. S poukazom na dôvody podanej žaloby, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že pre posúdenie opodstatnenosti požiadavky žalobcov na zaplatenie bezdôvodného obohatenia bolo rozhodujúcim zistenie, či ustanovenie bodu 5.5 zmluvy o termínovanom úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. K odvolacej námietke žalobcov, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam ohľadne individuálneho dojednanja tejto zmluvnej podmienky, odvolací súd uvádza, že závery súdu prvej inštancie o tejto otázke považuje za dostatočné. Pokiaľ ide o unesenie dôkazného bremena žalovanou, založeného na ňou navrhnutých dôkazov, tu k záverom súdu prvej inštancie ťažko niečo dodať. Vo vzťahu k argumentácii žalovanej je nutné konštatovať v zhode so súdom prvej inštancie, že žalovanou tvrdené individuálne dojednanie tejto zmluvnej podmienky bolo preukázané a odvolací súd poukazuje na podrobné odôvodnenie preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie v odsekoch 48., 52., 54., 56.

21. Východiskom odvolacej argumentácie žalobcov bolo namietanie zásadných väd dokazovania vykonaného výsluchmi Ing. T. a Ing. M.. Žalobcovia v odvolaní opakovane vyjadrovali nesúhlas s vyhodnotením svedeckých výpovedí Ing. T. a Ing. M., keď uvádzali, že vzhľadom na dlhoročný priateľský vzťah svedkov sú ich svedecké výpovede tendenčné, výpoveď svedka Ing. T. je v rozpore s listinnými dôkazmi, ich vyjadrenia sú protichodné, účelové a rozporuplné.

22. K výhrade žalobcov, že súd prvej inštancie nebral do úvahy rozpory medzi výpoveďami svedkov Ing. T. a Ing. M., pričom ich v odvolaní popisovali (počet variant zmlúv, účasť Dr. C. v procese pripomienkovania atď.), odvolací súd udáva, že ide o rozpory, ktoré nie sú pre závery súdneho konania nosnými. Vzhľadom na odstup času je potom prirodzené, že výpovede svedkov sa môžu v istých aspektoch líšiť. V základných skutkových otázkach relevantných pre zistenie skutkového stavu a následné právne posúdenie veci sú však výpovede týchto svedkov konzistentné medzi sebou navzájom. Výpovede svedkov Ing. T. a Ing. M. potvrdzujú zistenia, že správca bytov a nebytových priestorov rokoval s bankou pred uzavretím zmluvy o termínovanom úvere, zmluva o termínovanom úvere mu bola predložená na preštudovanie, mal možnosť predniesť pripomienky k zmluve o termínovanom úvere, pričom zmluva o termínovanom úvere bola pred jej podpisom predložená na preštudovanie jeho právnikovi a na obsahu zmluvy o termínovanom úvere sa zmluvné strany dohodli.

23. V súvislosti s hodnotením svedeckých výpovedí svedkov Ing. T. a Ing. M., ktorých vierohodnosť, resp. účelovosť, namietajú žalobcovia v odvolaní, odvolací súd poukazuje na to, že svedok vypovedá v civilnom sporovom konaní o tom, čo svojimi zmyslami vnímal, o skutočnostiach tvoriacich predmet výsluchu, teda čo bezprostredne vnímal. Pri dôkaze výpovede svedka súd hodnotí vierohodnosť výpovede s prihliadnutím k tomu, aký má svedok vzťah k stranám sporu a k prejednávanej veci, aká je jeho rozumová a duševná úroveň k okolnostiam, ktoré sprevádzali jeho vnímanie skutočností, o ktorých vypovedá, vzhľadom k spôsobu reprodukcie týchto skutočností a k chovaniu pri výsluchu (presvedčivosť, istota, plynulosť výpovede, ochota odpovedať na otázky a podobne) a k poznatkom získaným na základe hodnotenia iných dôkazov, do akej miery je dôkaz výpoveďou svedka súladný s inými dôkazmi, či im odporuje, poprípade, či sa vzájomne dopĺňujú. Odvolací súd v zmysle odvolacích dôvodov žalobcov nevidel postup pre záver o nevierohodnosti výpovede svedkov Ing. T. a Ing. M., keď sama okolnosť, že Ing. M. je bývalý zamestnanec správcu a Ing. T. je bývalý zamestnanec žalovanej, dokonca ani žalobcami v odvolaní tvrdený (avšak ničím nepodložený) priateľský vzťah svedkov, a priori nevylučuje vierohodnosť ich výpovedí, keďže tieto boli súladné aj s tvrdeniami žalovanej a so zmluvou o termínovanom úvere. Odvolací súd konštatuje, že hodnotenie týchto svedeckých výpovedí vykonaných súdom prvej inštancie bolo primerané a samotná skutočnosť, že ide o bývalých zamestnancov zmluvných strán zmluvy o termínovanom úvere, nemôže mať za následok hodnotenie ich výpovedí ako nevierohodných, resp. účelových. Ani tvrdenie žalobcov v odvolaní majúce preukázať tendenčnosť týchto svedeckých výpovedí, že uvedení svedkovia sa snažili nepoškodiť navzájom, nemôže nič zmeniť na vyššie uvedenom názore odvolacieho súdu, keď z tvrdenia žalobcov ani len nevyplýva, v čom by sa mohli uvedení svedkovia navzájom poškodiť, nakoľko predmet sporu sa netýka žiadnych ich osobných záležitostí a vypovedali o dávných skutočnostiach súvisiacich s výkonom ich povolania. Je potrebné odvolacím súdom konštatovať, že súd prvej inštancie pri hodnotení tejto výpovede kládol dôraz na okolnosť, ako boli svedkovia Ing. T. a Ing. M. zúčastnení skutočnosťami, o ktorých vypovedali, vo väzbe na vzájomnú súvislosť udalostí, na poznatky získané na základe hodnotenia iných dôkazov a až po celkovom posúdení vyslovil záver o ich pravdivosti vo vzťahu k preukazovaným skutočnostiam, pričom súd prvej inštancie tieto svedecké výpovede nevyhodnocoval izolovane, ale vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi vykonanými v prejednávanej sporovej veci. Z uvedených dôvodov odvolací súd neprihliadol k námietke žalobcov o účelovosti svedeckých výpovedí Ing. T. a Ing. M., ktoré bez pochybností potvrdzovali individuálne dojednanie zmluvy o termínovanom úvere.

24. Žalobcovia tiež namietali, že súd prvej inštancie sa nezaoberal listinnými dôkazmi, a to rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 a uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 124/2020, pričom žalobcovia v celom rozsahu poukázali na argumentáciu menovaných súdov. Predovšetkým sa žiada uviesť, že súdne rozhodnutie v inej veci nie je listinným dôkazom, ako žalobcovia uvádzajú v odvolaní. Vo vzťahu k obsahu uvedených rozhodnutí odvolací súd uvádza, že Najvyšší súd SR sa v uvedenom rozhodnutí nezaoberal posudzovaním neprijateľnosti zmluvnej podmienky v článku 5.5 zmluvy o termínovanom úvere, keďže žiadna zo štyroch nastolených dovolacích otázok sa netýkala obsahu tohto dojednania. Potom aj uvedené rozhodnutie Ústavného súdu SR sa týka len záverov uvedených v napadnutom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR. Požiadavka princípu právnej istoty nebola

narušená ani vo vzťahu k rozhodnutiu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/471/2015 z 28.6.2016, ktoré bolo predmetom prieskumu práve rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, keďže súd prvej inštancie odlišné posúdenie spornej zmluvnej podmienky v preskúvanom prípade pri rešpektovaní podobnosti právneho prípadu s právnym posúdením v uvedenom rozhodnutí Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/471/2015 z 28.6.2016, podrobne a presvedčivo odôvodnil, a to s dôrazom na osobitosti konkrétnych okolností skúmanej situácie (kontraktačného procesu).

25. Odvolaciemu súdu tak nezostávalo nič iné, len konštatovať, že nie je možné vyhodnotiť odvoláciu argumentáciu žalobcov vo vzťahu k pochybeniu súdu prvej inštancie v skutkových zisteniach za dostatočnú.

26. Ďalej bolo obsahom odvolacej argumentácie namietanie porušenie princípu rovnosti zbraní tým, že súd prvej inštancie neprípustným spôsobom nahrádzal dôkaznú povinnosť žalovanej, kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovanej, viedol procesnú obranu žalovanej, nezaoberal sa rozsudkami najvyšších súdnych autorít, čím podľa názoru žalobcov tak súd prvej inštancie spôsobil aj inú vadu, ktorá je odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku.

27. Spravodlivým prejednaním veci je také súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Obsahom práva na súdnu ochranu je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle konštantnej súdnej judikatúry rozumie taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré jej Občiansky súdny poriadok (aktuálne Civilný sporový poriadok) priznáva za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov (viď napr. II. ÚS 102/04 zo dňa 14.4.2004, 5Cdo 102/01 zo dňa 27.9.2001, 5Cdo 93/00 zo dňa 25.10.2000).

28. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho zložky patrí predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia.

29. Vo vzťahu k uvedenému odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že z obsahu odvolacej argumentácie žalobcov vyplýva, že si z časti zamieňa otázku obsahu práva na spravodlivý súdny proces s otázkou väd v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie a v právnom posúdení veci, keď namieta nesprávnosť hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie, resp. nesprávnosť skutkových zistení z vykonaných dôkazov a rozhodovanie súdu prvej inštancie v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

30. Žalobcovia vzhladli porušenie princípu rovnosti sporových strán v konaní pred súdom prvej inštancie v tom, že súd prvej inštancie svojou činnosťou vykonával procesnú obranu žalovanej. Princíp rovnosti sporových strán zakotvený v Čl. 6 Základných princípov Civilného sporového poriadku sa prejavuje ako tzv. funkčná rovnosť spočívajúca v takom procesnom postupe súdu, aby sa každej zo sporových strán umožnilo v rovnakej miere realizovať svoje procesné oprávnenia a aby sa zabezpečilo ich rovnaké procesné postavenie. Princíp rovnosti sporových strán funkčne a komplexne dopĺňa princíp kontradiktórnosti zakotvený v Čl. 9 Základných princípov Civilného sporového poriadku v tom, zmysle, že sporovej strane má byť zásadne umožnené reagovať na realizáciu všetkých procesných oprávnení protistrany v záujme zabezpečenia negácie neodôvodnenej procesnej výhody jednej zo sporových strán.

31. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu konštatuje, že k porušeniu princípu rovnosti sporových strán v neprospech žalobcov v konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo. Námietky žalobcov, že súd prvej inštancie sa venoval určitosti a zrozumiteľnosti znenia článku 5.5 zmluvy o termínovanom úvere a naopak nevenoval sa neplatnosti uvedeného článku 5.5 z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, pričom vlastnými úvahami kompenzoval neunesenie dôkazného bremena žalovanej, nie sú opodstatnené. V súvislosti s touto odvolacou námietskou žalobcov je rozhodujúcim fakt, že strany mali možnosť predniesť svoje skutkové tvrdenia, vyjadriť sa k tvrdeným skutočnostiam, ktoré vyšli v konaní najavo, vyjadriť sa k všetkým dôkazom vykonaných v konaní pred súdom prvej inštancie, že im bolo umožnené reagovať na všetky tvrdenia protistrany v konaní pred súdom prvej inštancie. Preto porušenie zásady rovnosti nemožno vyvodiť zo skutočnosti, že súd prvej inštancie skúmal znenie čl. 5.5 zmluvy o termínovanom úvere z hľadiska určitého a zrozumiteľného v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu prihliada súd i bez návrhu, t. j. z úradnej povinnosti, a to dokonca bez toho aby vyčkával na zodpovedajúcu procesnú iniciatívu strán sporu. V postupe súdu prvej inštancie pri vytváraní skutkového základu neboli zistené žiadne pochybenia súdu prvej inštancie, žalobcom bolo počas celého konania pred súdom prvej inštancie daná reálna možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na protiargumenty protistrany, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom za podmienok, ktoré ich podstatne neznevýhodňujú vo vzťahu k žalovanej a tiež im bol poskytnutý rovnaký priestor v konaní navrhnuť a predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a vyjadriť sa k dôkazom navrhnutých protistranou.

32. Odvolací súd posúdil za neopodstatnené i tie odvolacie námietky žalobcov o nesprávnom procesnom postupe zákonnej sudkyne, keď podľa žalobcov sa súd prvej inštancie nevysvetliteľne ponáhal pri výsluchu Ing. M., konal nárazovito, roky nekonal vôbec a potom vo vlnách, počas letných prázdnin, prípadne koronakrízy, nárazovito posielal hromadne podania s najkratšou lehotou 15 dní, keďže tieto skutočnosti nemali žiaden vplyv na meritórne rozhodnutie súdu prvej inštancie a správnosť jeho záverov. Navyše bol to práve správca bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, ktorý podal voči žalovanej viacero žalôb o vydanie bezdôvodného obohatenia, a preto by mal byť pripravený na úkony súdu prvej inštancie po začatí konaní na základe žalôb podaných správcom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome.

33. Ďalej žalobcovia namietali upretie ich práva domáhať sa súdnej ochrany tým, že súd prvej inštancie mal po novele zákona č. 283/2018 Z. z. návrhu na zmenu účastníkov vyhovieť, a to po vrátení mu spisu z Krajského súdu v Trnave. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia podaním zo dňa 19.12.2018 požiadali v zmysle ustanovenia § 80 Civilného sporového poriadku o zmenu subjektov na strane žalobca tak, že z konania vystúpia súčasní žalobcovia v 1. až 29. rade a na ich miesto vstúpi ako žalobca Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO 00 175 480, so sídlom Ludvika van Beethovena 26, Trnava dôvodiac, že právnou skutočnosťou, o ktorej sa koná, je novela na základe zákona č. 283/2018 Z. z. s účinnosťou od 1.11.2018, ktorou sa mení zákon č. 183/1993 Zb. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 23Co/132/2018-313 zo dňa 27.5.2019 (mimo iného) výrokom II. návrh žalobcov 2. až 29., aby do konania na ich miesto vstúpilo Bytové družstvo so sídlom v Trnave, IČO 00 175 480, so sídlom Ludvika van Beethovena 26, Trnava, zamietol, o ktorom návrhu rozhodoval, keďže bol podaný počas odvolacieho konania. Nebol potom žiaden dôvod, aby o tomto návrhu rozhodoval súd prvej inštancie vyhovením návrhu na zmenu účastníkov tak, ako namietajú žalobcovia. Uvedené uznesenie Krajského súdu v Trnave je právoplatné súdne rozhodnutie a vzhľadom na zásadu viazanosti súdnym rozhodnutím, ktorá spôsobuje záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť rozhodnutia (§ 237 ods. 1 Civilného sporového poriadku), nie je ani táto odvolacia argumentácia žalobcov náležitá. V tejto súvislosti sa žiada zdôrazniť, že uvedená novela zákona o vlastníctve bytov zmenila spôsob konania správcu (zastupuje a koná vo vlastnom mene na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome), avšak nevylučuje, že aj samotní vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome si uplatnia svoje práva na súde. Preto aj Krajský súd v Trnave v uznesení č. k. 23Co/132/2018-313 zo dňa 27.5.2019 poučil žalobcov 2. až 29. o možnosti zobrať žalobu späť.

34. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku je treba ako prvoradé uviesť, že tento odvolací dôvod dopadá pod akékoľvek pochybenie v procesnom postupe súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom žalobcovia videli naplnenie tohto

odvolacieho dôvodu v tom, že sudca viedol procesnú obranu žalovanej. Ako už bolo konštatované vyššie, súd prvej inštancie dodržal procesný postup, aby sa každej zo sporových strán umožnilo v rovnakej miere realizovať svoje procesné oprávnenia (tzv. funkčnú rovnosť), teda princíp rovnosti sporových strán bol zachovaný. Princíp rovnosti zbraní je jednou zo všeobecných záruk spravodlivého prejednávania veci pred súdom. Z obsahu odvolacej argumentácie tak vzhľadom na vyššie uvedené vyplýva, že žalobcovia si zamieňajú otázku koncepcie spravodlivého konania, s existenciou inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolací súd nevzhladol v konaní vady, ktoré má na mysli ustanovenie § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku. Ani tento žalobcami uvádzaný odvolací dôvod nebol naplnený.

35. So zreteľom na uvedené možno zhrnúť, že súd prvej inštancie nevybočil vo svojom procesnom postupe z medzí základných zásad a princípov, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok a ktorých porušenie namietajú žalobcovia. Z práva na spravodlivý súdny proces pre žalobcov nevyplýva právo na to, aby sa súd prvej inštancie stotožnil s ich názormi a predstavami o uplatňovaní princípu rovnosti sporových strán, princípu ochrany slabšej strany, princípu kontradiktórnosti sporového konania, preberal podstatu ich argumentácie a rozhodol v súlade s ich vôľou a požiadavkami. Preto odvolacie argumenty žalobcov o nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie sú nedôvodné a v konaní pred súdom prvej inštancie boli zachované práva žalobcov na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces.

36. Žalobcovia ďalej v odvolaní uviedli, že v zmysle ustanovenia § 366 ods. 1 písm. c), d) Civilného sporového poriadku predkladajú zápisnice z výsluchov pána Odkladala, ktoré sa uskutočnili dňa 9.7.2020, dňa 27.7.2020, zápisnicu z pojednávania zo dňa 22.7.2020 a zápisnice z výsluchov Ing. T. z iných súdu známych konaní, ktorými má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mali mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V tejto súvislosti žalobcovia odkázali na zápisnice z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 z 12.12.2019, z 28.7.2020, sp. zn. 11C/33/2017 z 9.7.2020, z 28.1.2020, sp. zn. 11C/25/2017 z 21.1.2020, z 22.9.2020, sp. zn. 22Csp/86/2019 z 30.1.2019, sp. zn. 11Csp/134/2016 z 27.6.2019.

37. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. g) Civilného sporového poriadku je treba ako prvoradé uviesť, že nepredstavuje reálnu vadu rozhodnutia v zmysle chybného procesného postupu súdu pri zisťovaní skutkového stavu a je daný len vtedy, ak vo svetle nových skutočností alebo dôkazov, nemôže obstať súdom zistený skutkový stav. Prípustnosť tohto odvolacieho dôvodu je potrebné vnímať v spojitosti s ustanovením § 366 písm. d) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Ide najmä o skutočnosti a dôkazy, ktoré nastali (vznikli) po vyhlásení (vydaní) rozsudku súdu prvej inštancie, preto skutočnosti a dôkazy, ktoré tu boli v konaní pred súdom prvej inštancie a strana sporu ich neuplatnila, hoci len preto, že o nich nevedela, nemôžu byť v sporovom konaní relevantným odvolacím dôvodom.

38. Koncepcia odvolacieho konania v civilnom spore vychádza z tzv. neúplného apelačného systému, čo znamená, že právo odvolateľa použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov je preto prípustná len za splnenia zákonom taxatívne stanovených podmienok. Právo na uplatnenie prípadných novôt je pritom podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Je teda povinnosťou odvolateľa preukázať, že nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré uvádza až v odvolacom konaní, nemohol v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Žalobcovia pritom žiadne takéto dôkazy nepredložili a ani netvrdili, že ich ako dôkaz z nejakých dôvodov nemohli použiť v konaní pred súdom prvej inštancie. Z obsahu odvolania dokonca vyplýva, že zápisnice z pojednávania sp. zn. 11C/21/2017 z 12.12.2019, z 28.7.2020, sp. zn. 11C/33/2017 z 9.7.2020, z 28.1.2020, sp. zn. 11C/25/2017 z 21.1.2020, z 22.9.2020, sp. zn. 22Csp/86/2019 z 30.1.2019, sp. zn. 11Csp/134/2016 z 27.6.2019 predložili už v konaní pred súdom prvej inštancie, čo znamená, že ani nie sú novými dôkazmi v zmysle ustanovenia § 366 Civilného sporového poriadku, ako uvádzajú žalobcovia v odvolaní. Pokiaľ žalobcovia k odvolaniu priložili ako dôkaz zápisnicu z pojednávania sp. zn. 11C/25/2017 z 22.9.2020, na tento treba nahliadať ako na neprípustnú novotu v odvolacom konaní, nakoľko na predloženie, resp. vykonanie takéhoto dôkazu nebola splnená žiadna z podmienok uvedených v ustanovení § 366 Civilného sporového poriadku, keďže neunesenie dôkazného bremena v konaní pred súdom prvej

inštancie nie je takým dôvodom. Súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol rozsudkom zo dňa 3.9.2020, pričom pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku). Skutočnosť, že po vyhlásení napadnutého rozhodnutia strany sporu považovali v inom konaní s iným predmetom sporu za potrebné uskutočniť výsluch svedka Ing. M., nemôže mať relevanciu vo vzťahu k vyššie uvedeným záverom, najmä pokiaľ v konaní pred súdom prvej inštancie ďalšie dokazovanie nenavrholi. Keďže zákonom predpísané predpoklady pre úspešné uplatnenie novôt v odvolacom konaní neboli splnené, odvolací súd na predmetné návrhy žalobcu na doplnenie dokazovania nemohol prihliadnuť. Vychádzal preto len z výsledkov z dokazovania vykonaného v konaní pred súdom prvej inštancie.

39. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

40. V prejednávanej veci súd prvej inštancie posudzoval opodstatnenosť a dôvodnosť požiadavky žalobcov na vrátenie bezdôvodného obohatenia, pričom spornou a odvolaním nastolenou otázkou bola skutočnosť, či článok 5.5 zmluvy o termínovanom úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

41. Pokiaľ žalobcovia namietali, že súd prvej inštancie nevykonal žiadne právne posúdenie o otázke neplatnosti článku 5.5 zmluvy o termínovanom úvere z dôvodu neurčitosti a nezrozumiteľnosti, je táto odvolacia argumentácia nenáležitá a odvolací súd poukazuje na odôvodnenie preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie v odseku 48., v ktorom sú uvedené výsledky vykonaného dokazovania a závery z nich plynúce o tejto otázke. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie je taktiež toho názoru, že uvedené ustanovenie zmluvy bolo dojednané určite a zrozumiteľne. Na tom nič nemení ani možnosť veriteľa zmeniť úrokovú sadzbu v nadväznosti na zmenu ratingu klienta, ktorý si stanovuje banka (veriteľ), alebo v nadväznosti na zmenu rizikovej váhy klienta, ktoré sa určuje podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska, keďže v prejednávanej veci je jednoznačné, kedy môže banka (veriteľ) pristúpiť k zmene úrokovej sadzby (nadol alebo nahor). Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani proklamácia žalobcov v konaní pred súdom prvej inštancie (viac ako osem rokov od uzavretia zmluvy o termínovanom úvere) o ich dodatočnej nevedomosti o určitosti právneho úkonu. V čase podpisu zmluvy o termínovanom úvere bol predmet zmluvy dostatočne špecifikovaný tak, aby sa dal považovať za dostatočne určitý a preto odvolací súd považuje záver súdu prvej inštancie, ktorý prijal pri posúdení platnosti zmluvy o termínovanom úvere za správny a v plnej miere naň odkazuje.

42. Žalobcovia nesúhlasili ani so záverom súdu prvej inštancie, že vlastníci bytov tvoria nútené spoločenstvo a keďže žalobcami neboli všetci vlastníci bytov v bytovom dome, aj z tohto dôvodu bolo potrebné žalobu zamietnuť. V tejto súvislosti žalobcovia namietali, že nie je pravdivé tvrdenie súdu prvej inštancie, že súd koná s individuálnymi žalobcami, pretože správca konal v mene vlastníkov, teda uviedol v žalobe ich individualizované mená. Uvedenú odvolaciu argumentáciu považuje odvolací súd za nenáležitú, keďže z obsahu žaloby jednoznačne vyplýva, že žalobcov je 29, pričom sú zastúpení splnomocnencom. Otázkou aktívnej legitímácie jednotlivých vlastníkov bytov v bytovom dome a správcu bytov v bytovom dome riešil Ústavný súd Slovenskej republiky (v obdobných veciach) v uznesení sp. zn. I. ÚS 428/2019 zo dňa 29.10.2019 aj s poukazom na judikatúru všeobecných súdov (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 180/2008 z 15.10.2009, uznesenia ďalších odvolacích súdov), v náleze sp. zn. II. ÚS 302/2019 zo dňa 20.2.2020, v zmysle ktorej oprávnenie správcu bytov pri výkone správy majetku vlastníkov bytov vymáhať nároky v ich mene nevylučuje, že samotní vlastníci bytov nemôžu tieto nároky vymáhať aj sami, t. j. aktívne legitimovanými na podanie takejto žaloby je nielen správca bytov, ale právna úprava (ani po poslednej novele) nevylučuje, aby sa žalobou domáhali nároku aj jednotliví vlastníci bytov. Pokiaľ si žalobcovia zvolili spôsob uplatnenia svojich nárokov v prejednávanej veci tak, že ako žalobcovia budú vystupovať jednotliví vlastníci bytov, musia znášať aj dôsledky spojené s neúspechom spoločnej žaloby.

43. Vo vzťahu k postaveniu jednotlivých vlastníkov bytov odvolací súd sa plne stotožňuje so zdôvodnením súdu prvej inštancie o nútenom spoločenstve žalobcov v preskúmanom prípade

vzhľadom na hmotnoprávny charakter vzťahu (odsek 62., 63. rozsudku súdu prvej inštancie). Predmetom posudzovaného súdneho konania je nárok jednotlivých vlastníkov bytov na vydanie bezdôvodného obohatenia s príslušenstvom zaplateného žalovanej z fondu prevádzky, údržby a opráv, pričom súd prvej inštancie náležite s odvolaním sa na ustanovenia § 8a ods. 7, § 10 ods. 5, § 19 ods. 2 zákona o vlastníctve bytov konštatoval, že s prechodom alebo prevodom vlastníckeho práva bytu dochádza k právnemu nástupníctvu všetkých práv a povinností vyplývajúcich pre vlastníka bytu. Potom podľa povahy veci ide na strane žalobcov o nútené procesné spoločenstvo vlastníkov bytov v bytovom dome v zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 Civilného sporového poriadku. V zmysle ustanovenia § 78 ods. 2 Civilného sporového poriadku tak ide o prípad, kedy osobitný právny predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu. V týchto prípadoch je potrebné vydať jediný rozsudok ohľadne všetkých spoločníkov. Jedná sa o vymedzený okruh osôb, ktorým v konkrétnom konaní prináleží tzv. vecná legitímácia. Aktívna vecná legitímácia všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome vyplýva nielen z predchádzajúcej právnej úpravy, ako aj aktuálnej právnej úpravy vlastníkov bytov (§ 3 zákona č. 182/1993 Zb.), správca vždy bol a je len zástupcom. V danom prípade žalobcami neboli v čase vydania rozsudku súdu prvej inštancie všetci aktuálni vlastníci bytov v bytovom dome, ktorých sa týka skutkový a právny základ sporu, a preto opodstatnene súd prvej inštancie žalobu aj z toho dôvodu (pre nedostatok aktívnej legitímácie v spore) zamietol. Na tomto posúdení postavenia žalobcov nemôže nič zmeniť ani odvolacia argumentácia o tom, že fond prevádzky, údržby a opráv je účelovým fondom, a preto sa môžu jeho prostriedky použiť len na účely ustanovené zákonom, keďže poukazovaním platieb od jednotlivých vlastníkov bytov, sa prostriedky vo fonde prevádzky, údržby a opráv stávajú spoločnými prostriedkami, i keď vyčlenenými na správu bytového domu a na úhradu platieb za plnenia, ktoré spravuje buď spoločenstvo, alebo správca.

44. Neopodstatnená je potom odvolacia argumentácia žalobcov, že sa súd prvej inštancie nezaoberal ich návrhom na vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v článku 5.5 zmluvy o termínovanom úvere. Podstatou sporu v preskúvanom prípade bola práve žalobcami namietaná neprijateľnosť uvedenej zmluvnej podmienky, o ktorej sa otázka sa aj uskutočňovalo dokazovanie v konaní pred súdom prvej inštancie. Ak však súd prvej inštancie dospel k záveru, že uvedená podmienka nie je neprijateľná, nemohol potom vysloviť jej neprijateľnosť, ako aj správne konštatoval v odôvodnení napadnutého rozsudku (odsek 59., 61.)

45. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že odvolacie námietky žalobcov vo vzťahu k plynutiu subjektívnej premlčacej doby sú irelevantné vo vzťahu k napadnutému rozsudku. Žalobcovia v odvolaní uvádzajú námietky, ktoré žiadnym spôsobom nekorešpondujú priebehu konania vo veci samej a dôvodom, pre ktoré súd žalobu zamietol, keďže súd prvej inštancie sa otázkou premlčania nezaoberal, reps. nezamietol žalobu pre premlčanie (odsek 64. rozsudku súdu prvej inštancie).

46. Závery dokazovania v preskúvanom prípade tak jednoznačne svedčia o tom, že medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovanej bola platne uzavretá zmluva o termínovanom úvere. Odvolací súd sa stotožňuje i so záverom súdu prvej inštancie, že zákaz neprijateľných podmienok sa v podstate nevzťahuje na hlavný predmet plnenia (v prípade zmluvy o úvere na úver) a primeranosť ceny (v prípade zmluvy o úvere na sadzbu úrokov), na čo sa v praxi veľmi často zabúda. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu prvej inštancie, že žalobcovia nie sú v danom prípade aktívne legitimovaní. Výsledky dôkaznej verifikácie všetkých právne relevantných dôkazných prostriedkov, ktoré boli potrebné k zisteniu skutkového stavu a vyplývajú z obsahu spisu, viedli k záveru o neopodstatnenosti nároku žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovanej. Odvolací súd konštatuje, že po preskúmaní veci nezistil žiadne právne vady napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie správne právne vec posúdil.

47. Napokon žalobcovia v odvolaní nesúhlasili ani s priznaním nároku na náhradu trov konania žalovanej, keď poukazovali na dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanej, ktoré podľa ich názoru spočívali v tom, žalobcovia ako spotrebitelia sú v postavení slabšej strany a hoci žalovaná disponuje celým právnym oddelením, používa aj externú advokátsku kanceláriu.

48. Aplikácia ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku pre nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a

výnimočné okolnosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávnenej strany. Významnými z hľadiska aplikácie uvedeného ustanovenia sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod.. Nepriznať hoci len čiastočne náhradu trov konania strane, ktorej na ňu vznikol nárok, možno len za predpokladu, že v konkrétnej veci možno od takejto strany spravodlivo požadovať, aby (hoci len čiastočne) si sama hradila jej vzniknuté trovy konania a to práve z konkrétne uvedených a existujúcich dôvodov hodných osobitného zreteľa. Je preto potrebné, aby skutkové okolnosti, v ktorých sa vidí naplnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania, boli preukázané, a to zo všetkých aspektov, ktoré sú podľa ustálenej praxe všeobecných súdov relevantné.

49. Odvolací súd zdôrazňuje, že ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku upravujúce moderačné právo súdu, osobitné zdôrazňujúce kritérium dôvodov hodných osobitného zreteľa, sa má vykladať prísne reštriktívne a teda uplatnenie tohto ustanovenia prichádza do úvahy len výnimočne, keď výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. V danom prípade má odvolací súd za to, že zo strany žalobcov neboli produkované žiadne také dôvody hodné osobitného zreteľa, žiadne výnimočné okolnosti veci alebo na strane žalobcov, ktoré by odôvodňovali použitie citovaného ustanovenia. Právnym dôvodom nároku na náhradu trov konania je to, že strany, ktoré viedli spor, konajú „na vlastné nebezpečenstvo“ a nesú tak zodpovednosť za výsledok sporu. Žalobcovia odmietajú prevziať zodpovednosť za výsledok sporu, a preto samotná skutočnosť, že žalobcovia sú v spore neúspešní spotrebitelia, nie je takýmto dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanej. I keď žalobcovia v odvolaní zdôraznili, že okrem bezdôvodného obohatenia budú znášať aj trovy konania, nevedlo to odvolací súd k záveru o nesprávnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Len nesúhlas žalobcov s názorom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu vo veci samej, pre ktorý bola ich žaloba o zaplatenie bezdôvodného obohatenia zamietnutá, nemôže byť sám o sebe dôvodom hodným osobitným zreteľa podľa ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku. Nakoniec ani poukaz na zbytočnosť nákladov na právnu obranu žalovanej nie je náležitý, nakoľko žalovanej v žiadnom prípade nie je možné odopierať, resp. obmedzovať, jej právo na právne zastúpenie (garantované v Čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ani možnosť poradiť sa s právnym zástupcom, ktorá je imanentnou súčasťou práva na právne zastúpenie. Pre absenciu výnimočných okolností odvolací súd žiadosť žalobcov na aplikáciu ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku považoval za nedôvodnú.

50. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že odvolacie dôvody uvádzané žalobcami nie sú naplnené.

51. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcov odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu žalobcov zachádzajúcu do nadbytočných detailov, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

52. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

53. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v

odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

54. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).